

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 3. marts 2023
Kontor: EU-retskontoret
Sagsbeh: Sarah Clement Nafti
Sagsnr.: 2023-0030-8294
Dok.: 2723729

Besvarelse af spørgsmål nr. 211 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 211 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 3. februar 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Maria Aviaja Sander Holm

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 211 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Kan dommere ved ECHR, herunder danske dommere, deltage i eller på anden måde være involveret i sager, afgørelser eller domme, der vedrører det medlemsland, de er valgt fra og i bekræftende fald hvordan?”

Svar:

Hvorvidt en dommer ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD) kan behandle sager fra den stat, som dommeren er valgt for, afhænger af, hvordan EMD sammensættes til behandling af en klagesag vedrørende staten. Det følger af artikel 26, stk. 1, i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK), at EMD ved behandlingen af sager, der forelægges EMD, sidder i enten:

- enkeltdommerformation,
- komitéer på tre dommere,
- kamre på syv dommere eller
- Storkammer på 17 dommere.

Enkeltdommere må ikke behandle klagesager mod den stat, som vedkommende er valgt for, jf. EMRK artikel 26, stk. 3. Dette skal ses i lyset af, at det bl.a. følger af EMRK artikel 27, at en enkeltdommer har kompetence til at afvise eller slette en individuel klage efter EMRK artikel 34, hvis en sådan beslutning kan træffes uden yderligere undersøgelse, og at en sådan beslutning er endelig. Hvis enkeltdommeren ikke afviser eller sletter klagen, skal sagen henvises til en komité eller et kammer. Det følger endvidere af Domstolens Procesreglement regel 27A, stk. 3, at enkeltdommere heller ikke kan behandle sager mod den stat, de er statsborgere i.

Komitéer sammensættes af tre dommere og har kompetence til at slette og afvise en klage, hvis en sådan beslutning kan træffes uden yderligere undersøgelse, eller afsige dom i en sag, hvis sagen kan afgøres på baggrund af EMD's faste retspraksis, jf. EMRK artikel 28, stk. 1, litra a og b.

Det følger af EMRK artikel 28, stk. 3, at hvis den dommer, der er valgt for den stat, der er part i sagen, ikke er medlem af komitéen, kan komitéen på ethvert tidspunkt i sagsforløbet opfordre vedkommende dommer til at

overtage pladsen fra et af komitéens medlemmer. Dette skal dog ske under hensyntagen til alle relevante forhold, herunder om den pågældende stat har bestridt, at sagen kan afgøres efter EMD's faste retspraksis, jf. proceduren i EMRK artikel 28, stk. 1, litra b.

Kamre sammensættes af syv dommere, og har kompetence til at træffe beslutning om, hvorvidt en klage skal antages til behandling samt tage stilling til klagens indhold. Det følger af EMRK artikel 26, stk. 4, at der som medlem af kammeret skal sidde den dommer, der er valgt for den stat, der er part i sagen. Hvis der ikke er en sådan dommer, eller hvis dommeren er ude af stand til at sidde som medlem, skal der vælges en såkaldt "ad hoc-dommer", som den pågældende stat på forhånd har indstillet til EMD, som træder til ved behandlingen af klagesagen.

Storkammeret sammensættes af 17 dommere og har kompetence til at afgøre bl.a. individuelle klagesager, jf. EMRK artikel 34.

Storkammeret kan behandle en klagesag, hvis sagen enten er henvist til Storkammeret af kammeret, jf. EMRK artikel 30, eller hvis en af parterne i sagen har anmodet om, at kammerets dom indbringes for (appelleres) til Storkammeret, og denne anmodning er blevet imødekommet, jf. EMRK artikel 43. Det følger bl.a. af EMRK artikel 43, at en sådan anmodning behandles af fem Storkammer-dommere, der skal give tilkaldelse til, at sagen kan indbringes for Storkammeret. Dommere, der er valgt for den stat, der er part i sagen, må ikke deltage i bedømmelsen af dette, jf. Domstolens Procesreglement regel 24, stk. 5, litra c.

Ligesom det gør sig gældende for sager, der behandles af et kammer, følger det af EMRK artikel 26, stk. 4, at der som medlem af Storkammeret skal sidde den dommer, der er valgt for den stat, der er part i sagen. Hvis der ikke er en sådan dommer, eller hvis dommeren er ude af stand til at sidde som medlem, skal sagen behandles med deltagelse af en ad hoc-dommer fra den pågældende medlemsstat.

Herudover kan det oplyses, at der – ligesom ved de danske domstole – er fastsat en række habilitetskrav for dommerne ved EMD, jf. navnlig Domstolens Procesreglement regel 28, der bestemmer, hvornår en dommer kan deltage i behandlingen af en konkret sag. En dommer kan bl.a. ikke deltage i behandlingen af en sag, hvis vedkommende tidligere har været involveret i sagen – f.eks. da sagen blev behandlet i det nationale system.